

УКРАЇНА

(19) **UA** (11) **135660** (13) **U**
(51) МПК
F04D 7/04 (2006.01)

МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО
РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ
УКРАЇНИ

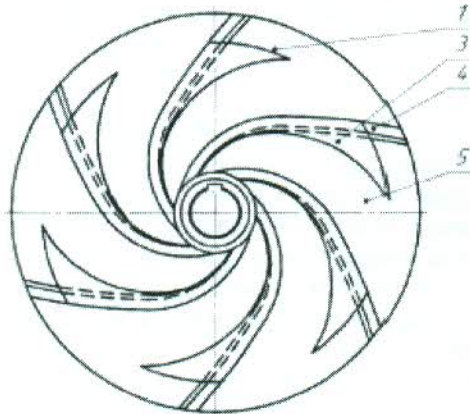
(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2019 01232	(72) Винахідник(и): Кондусь Владислав Юрійович (UA), Герман Віктор Федорович (UA), Сотник Микола Іванович (UA)
(22) Дата подання заявки: 07.02.2019	(73) Власник(и): СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ, вул. Римського-Корсакова, 2, м. Суми, 40007 (UA)
(24) Дата, з якої є чинними права на корисну модель: 10.07.2019	
(46) Публікація відомостей про видачу патенту: 10.07.2019, Бюл.№ 13	

(54) РОБОЧЕ КОЛЕСО ВІЛЬНОВИХРОВОГО НАСОСА

(57) Реферат:

Робоче колесо вільновихрового насоса містить диск зі ступицею та нахилені в протилежному напрямку обертання лопаті, які разом утворюють міжлопатеві канали, на зовнішніх кромках яких розташовані повздожні ребра. Ребра розташовані по довжині кромки лопатей від їх внутрішнього діаметра D' до їх зовнішнього діаметра D'' , причому внутрішній діаметр D' кромки лопатей становить від 0,2 до 0,5 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса, а зовнішній діаметр D'' кромки лопатей становить від 0,6 до 0,9 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса.

Фіг. 3

UA 135660 U

Корисна модель належить до області насособудування і призначена для використання у вільновихрових насосах.

Відома конструкція робочого колеса вільновихрового насоса, яка містить диск із ступицею та нахилені в протилежному напрямку обертання лопаті, що разом утворюють міжлопатеві канали. Кут установки лопаті в плані на вході в робоче колесо β_1 , становить від 25° до 40° , а кут установки лопаті в плані на виході із робочого колеса β_2 , складає від 40° до 55° . В міжлопатевих каналах робочого колеса виконано плавне потовщення лопаті в напрямку від входу до виходу із робочого колеса в розмірі від 5 мм до 10 мм (Україна, патент № 106416, МПК F04D 29/34, опубл. 28.10.2015, бюл. № 8).

Визначені кути установки лопаті в плані на вході β_1 та виході β_2 із зазначеного робочого колеса враховують характер тороїдального руху частинок рідини, що дозволяє отримати високе значення коефіцієнта корисної дії (к.к.д.) насоса.

Недоліком відомого робочого колеса є низьке значення напору, що створюється ним, в результаті малих значень кутів установки лопаті в плані на вході та виході з робочого колеса.

Відома також конструкція робочого колеса вільновихрового насоса, прийнята за найближчий аналог, яка містить диск із ступицею та нахилені в протилежному напрямку обертання лопаті, що разом утворюють міжлопатеві канали. На зовнішніх кромках лопатей розміщено повздовжні ребра, що мають змінну ширину, яка збільшується в напрямку периферії робочого колеса, причому мінімальна ширина ребра біля центру робочого колеса становить від 0,12 до 0,15, а максимальна ширина ребра становить від 0,35 до 0,45 висоти лопаті робочого колеса (Україна, патент № 7605 МПК (2006) F04 D5/00, опубл. 15.06.2005, бюл. № 6).

Конструкція робочого колеса, що прийнята за найближчий аналог дозволяє підвищити к.к.д. вільновихрового насоса у результаті зменшення турбулентних гідравлічних втрат у міжлопатевих каналах робочого колеса.

Недоліком робочого колеса найближчого аналога є низьке значення напору в результаті збільшення місцевих гідравлічних втрат у його міжлопатевих каналах.

В основу корисної моделі поставлено задачу удосконалити робоче колесо шляхом зміни конструкції його лопатей, що дозволить знизити турбулентні та місцеві гідравлічні втрати у його міжлопатевих каналах, в результаті чого буде досягнуто підвищення напору насоса.

Поставлена задача вирішується тим, що у робочому колесі вільновихрового насоса, що містить диск зі ступицею та нахилені в протилежному напрямку обертання лопаті, які разом утворюють міжлопатеві канали, на зовнішніх кромках лопатей виконано повздовжні ребра, розташовані по довжині кромки лопатей від їх внутрішнього діаметра D' до їх зовнішнього діаметра D'' , причому внутрішній діаметр D' становить від 0,2 до 0,5 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса, а зовнішній діаметр D'' становить від 0,6 до 0,9 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса.

Запропонована конструкція робочого колеса в сукупності з усіма суттєвими ознаками, включаючи відмінні, дозволяє забезпечити підвищення напору, що створюється насосом, за рахунок зниження місцевих гідравлічних втрат у його міжлопатевих каналах.

Виконання внутрішнього діаметра D' кромки лопатей меншим за 0,2 зовнішнього діаметра робочого колеса D_2 , а зовнішнього діаметра D'' кромки лопатей більшим за 0,9 зовнішнього діаметра робочого колеса D_2 , не дозволяє значно знизити місцеві гідравлічні втрати відповідно на вході та виході з робочого колеса, у результаті чого підвищення напору вільновихрового насоса не відбувається. Виконання внутрішнього діаметра D' кромки лопатей більшим за 0,5 зовнішнього діаметра робочого колеса D_2 , а зовнішнього діаметра D'' кромки лопатей меншим за 0,6 зовнішнього діаметра робочого колеса D_2 , не дозволяє знизити турбулентні гідравлічні втрати у міжлопатевих каналах робочого колеса, у результаті чого підвищення напору вільновихрового насоса не спостерігається.

Суть корисної моделі пояснюється кресленнями, на яких зображено:

- Фіг. 1 - зовнішній вигляд робочого колеса;
- Фіг. 2 - меридіональний переріз робочого колеса;
- Фіг. 3 - вигляд робочого колеса в плані;
- Фіг. 4 - проточна частина вільновихрового насоса.

Робоче колесо 1 містить диск зі ступицею 2, що разом з лопатями 4 утворює міжлопатеві канали 5. На зовнішніх кромках лопатей 4 виконані повздовжні ребра 3, розташовані по довжині кромки лопатей від їх внутрішнього діаметра D' до їх зовнішнього діаметра D'' . Внутрішній діаметр D' кромки лопатей становить від 0,2 до 0,5 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса, а зовнішній діаметр D'' кромки лопатей становить від 0,6 до 0,9 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса.

Робоче колесо 1 вільновихрового насоса працює наступним чином. Робоче колесо 1 обертається перпендикулярно його осі 6. Рідина входить у міжлопатеві канали 5 поблизу ступиці 2 і під дією відцентрової сили направляється до периферії. Енергія робочого колеса 1 передається потоку рідини шляхом його взаємодії і лопатям 3. Запропонована конструкція ребер 3 на зовнішніх кромках лопатей 4 дозволяє знизити турбулентні та місцеві гідравлічні втрати в міжлопатевих каналах 5 робочого колеса.

Отже, запропоноване технічне рішення дозволяє підвищити напір вільновихрового насоса у результаті зниження турбулентних та місцевих гідравлічних втрат міжлопатевих каналах робочого колеса.

10

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Робоче колесо вільновихрового насоса, що містить диск зі ступицею та нахилені в протилежному напрямку обертання лопаті, які разом утворюють міжлопатеві канали, на зовнішніх кромках яких розташовані повздовжні ребра, яке відрізняється тим, що ребра розташовані по довжині кромки лопатей від їх внутрішнього діаметра D' до їх зовнішнього діаметра D'' , причому внутрішній діаметр D' кромки лопатей становить від 0,2 до 0,5 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса, а зовнішній діаметр D'' кромки лопатей становить від 0,6 до 0,9 зовнішнього діаметра D_2 робочого колеса.

15

Фіг. 1

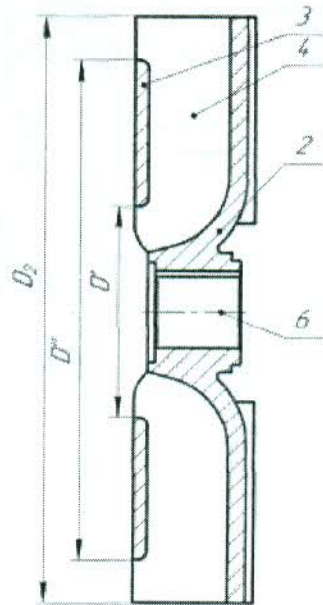

Fig. 2

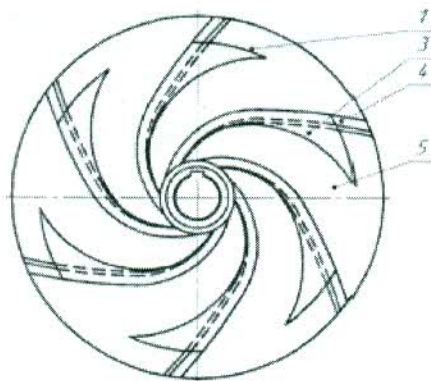
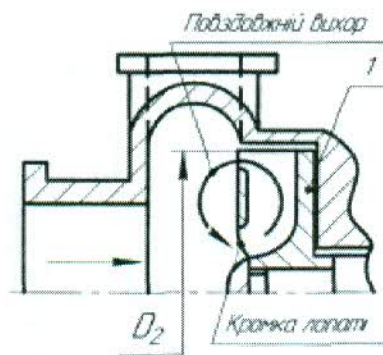

Fig. 3

Фіг. 4

Комп'ютерна верстка Л. Бурлак

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601